

Nan Tudo' An Nipiyeh Nadan Hebrew (Hebrews)

*Hay Nangipa'innilaan Nan Imbabalen Apu
Dios Hi A'at Amana*

¹ Hidin nadne ya nat'onat'on di inat Apu Dios an nangipa'innilah nan hapitna i handidan a'ammot ta'u. Ya hay nangipa'innilaana ya hanadan propeta ta diday nangibagah nadan tataguna.

² Mu i datuwen na'udin timpu ya hay nangipa'innilah nan pohdonan innilaon ta'u ya nan Imbabalena an hiya din nunlumuwonah tun luta ya an namin di wada. Ya hiya boy pinto'nah pangipaboltanana i datuwen namin.

³ Ya hiyay atigan nan nunhiglan aphod ya an-abaktun Amana an hi Apu Dios. Te an namin nan a'at Amana ya hiya damdamay a'atna. Ya hiyay mumpapto' hi an namin di nalmu te ta'on on ammunay hapitna on ma'at nan pohdonan ma'at. Ya hidin inyatenay bahul ta'u ta mabalin mo an mapakawan ta'u ya numbangngad hi ad abunyan ta wahdin niddum i Apu Dios an mumpapto' hinan pun'ap'apuwana.

*Nan Imbabalen Apu Dios Ya Na'abbaktu Mu
Nadan Anghel*

⁴ Nan inat nan Imbabalen Apu Dios di mangipatigo an hiya ya na'abbaktu mu nadan anghel te hiya ya Imbabalen Apu Dios. ⁵ Te hiya an bokon

hanadan anghel di nangalyan Apu Dios di, He"a nan Imbabale' ya ten ad uwani ya ipa'innila' an ha'on hi Amam.

Ya inalin bon Apu Dios di, Ha'on hi Amana ya hiyay Imbabale'.

⁶ Ya hidin agagga ya honagon Apu Dios nan na'abbaktun Imbabalenah tun luta ya inalinay, An namin nadan anghel'u ya mahapul an dayawonda nan Imbabale'.

⁷ Ya hay impa'innilan Apu Dios hi a'at nadan anghel ya inalinay dida nadan baalna an wa'e on numbalinona didah dibdib ya wa'e bo on numbalinona didah apuy ta way atondan mangat hinan ipa'atna.

⁸ Mu hay inalinah a'at nan Imbabalena ya alyonay, He"a Apu Dios, ya ma'id ha pogpog di pun'ap'apuwam. Ya nipto' di pangatmun mun'ap'apu ⁹ te nunhiglay aggem naminhodan hinadan adi maphod an pangat te hay po-hdom ya hanadan maphod an pangat. Ta hiya nan ha'on an Dios an Ap'apum ya ongal di nangipa'amlonga' i he"a mu nadan ibbam te pinto' da'a an nabaktun Ap'apu.

¹⁰ Ya inalina boy, Hidin hopapna ya he"a an Ap'apu di nunlumuh tun luta ya hi ad lagud.

¹¹ Ya munnananong'a an ma'id ha pogpogmu. Mu hanada'en limmum ya udum hi algo ya mapogpogda te ayda lubung an lumame. ¹² Ta aymu hagamhamon dida ta hukkatam didah balu. Mu he"a ya munnananong'a an adi maluman di a'atmu ya ma'id ha apogpogam.

¹³ Ya hiya boy nangalyan Apu Dios hi, Umbun'ah way winawwan'u an umbunan di nabaktun ap'apu ta abako' an namin nadan mi'buhul i he''a.

Mu nadan anghel ya ma''id ha inalinah athidi.

¹⁴ Te on tuwali nadan anghel'e ya dida nadan adi matigon baal Apu Dios an uggana honagon ta bumoddangdah nadan tatagunan pi'taguwonah munnananong.

2

Hay A'at Di Anabaktun Jesus

¹ Mahapul an nan dinggol ta'un tugun Jesus di ihamad ta'un unudon. Te onha mungngan-nungannuy ta'un mangunud ot undan adi lo'tat ya malingling dadiyen tugun? ² Ya hanadan tugun Apu Dios an impa'innilan nadan anghel i Moses ya nipa'innilay a'immannungna te nadan agge nangunud ya nadusada an miyunnudan hinan nibahhawarday dusada. ³ Ot namamay adusaan ta'u hi'on attaon ta'un adi abuluton nan nahamad an pi'taguwan hi munnananong i Apu Dios. Te hay namanguluh nangipa'innila i diyen aton ta'un mi'tagu i Apu Dios ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ta nadan nangngol hinadan imbagabagana ya diday nangipa'innila i dita'uh a'immannungna. ⁴ Ya ta'on on hi Apu Dios ya impa'innilana boy a'immannungna an nipatigoh nadan inatnan nakaskasda'aw an nat'onat'on an milagro ya nadan abalanan an nalpuh nan Espiritun Apu Dios an miyunnudan hinan pohdona an abalanan an midat hi hinohhan kimmulug.

⁵ Hanan pun'ap'apuwān Apu Dios an hiya tee tun emi ipa'pa'innila ya bokon nadan anghel di pinto'nah middum i hiyan mun'ap'apu te dita'un tatagu. ⁶ Te hay nitudo' an inalin din patul an hi David i hiyah din nadne ya alyonay, Umalih nomnom'u an na'adda"ul amin tatagu mu tanganu on e da'mi pa'annomnomon ya e da'mi ipappapto' i he"a? ⁷ Hay tagu ya limmum an nada'da"ul mu nadan anghel mu numbali-non da'mi hi nabakbaktu mu nadan udum an limmum. ⁸ Ta da'miy pinto'muh mun'ap'apu i dadiyen namin an limmum.

Ot hinaen nitudo' an alyonay hay taguy mun'ap'apu hi an namin an nalmu ya ma'at hi pidwana te ma'id ni' ha taguh tinigo ta'u an hiyay mun'ap'apu hi an naminamin. ⁹ Mu innila ta'u an nipa'annung i Jesu Kristu hinae hi aduwani. Te gapuh homo' Apu Dios hi tagu ya impada"ulna ni' hi Jesu Kristu mu nadan anghel ta hiyay nangiyateh bahul di tagu. Mu agge ninaynayun hidiyen nipada"ulana te hidin nagibbuh nan nunholtapana ot ipabaktun Apu Dios. Ta hiya moy madayaw ya na'abbaktun Patul an gapu i diyen nangiyatayanah bahul ta'u. ¹⁰ Te hi Apu Dios an nunlumuh an namin di nalmu ta adayawana ya nipto' hidiyen nangiyabulutanah nan nunholtapan Jesus ta wan gapu i diyen nangiyatayanah bahul ta'u ya mabalin an dakol-day tatagu an mumbalin hi imbabalen Apu Dios ta mabalin an middumdah nan anabaktunah adabunyan.

¹¹ Ta hi Jesus an nangiyateh bahul ta'u ta

napakawan di bahul ta'u ta mabalin an ibilang dita'uh maphod i Apu Dios ya dita'un napakawan di bahulna ya ohah Apu Dios an hi Ama ta'u. Ta hiya mo nan adi bumain hi Jesus an mangalih i'iba dita'un hiya ¹² te inalinan Apu Dios di, Ipa'innila' di a'atmuh nadan ibba'. Ya ikankanta' di pundayaw'un he"a hinan a'am'amunganmi an mundayaw i he"a.

¹³ Ya hay oha bo ya hay nangalyanay, Hi Apu Dios di pundinola' hi bumoddang i ha"on.

Ya alyona boy, Wahtuwa' tee an midmidduma' hinadan imbabalen Apu Dios an dida nadan inyukodnan ha"on.

¹⁴ Ot hay a'at dadiyen imbabalen Apu Dios an inal in Jesus ya tagudan waday adolda. Ta hiya mo bo nan hay inatna ya numbalin hi umat i dita'u ta way atonan mate ya ahi mamahuwan ta hidiyey pangabaknan Satanas an alpuwan di ate. ¹⁵ Te handi ni' ya hay takut ta'uh atayan ta'uy ay nangdon i dita'u mu ad uwani mo ya ma" id ha abalinana te paddungnay nilubus ta'u. ¹⁶ Ta hiya nan immannung an dita'un tatagun nibilang hi tinanud Abraham di boddangan Kristu an bokon nadan anghel. ¹⁷ Te gahinnot mumbalin hi tagu ta lini'nanay ligat ta'u ta wan mabalin an hiyay mumbalin hi na'unud an nabaktun padi an ongal di homo'na i dita'u te hiyay nangiyaten dita'u ta hiyay paddungnay ni'nong ta a'aanan di bungot Apu Dios an gapuh bahul ta'u. ¹⁸ Ya ta mabalin an hiyay bumoddang i dita'uh nan apatnaan ta'u

2:12 2:12 Psalm 22:22
Isaiah 8:18

2:13 2:13 Isaiah 8:17

2:13 2:13

te nali'nanay ligat hidin namatnaan Satanas i hiya.

3

Hi Jesus Ya Nabaktu Mu Hi Moses

¹ Da'yun i'iba an pinto' Apu Dios hi tataguna ya maphod on nan a'at Jesus di pun'onanon ta'uh nomnom ta'u te hiyay hinnag Apu Dios hi nabaktun padi ta'u. ² Hiya ya na'na'unnud i Apu Dios an nannag i hiya an umat hi ana'na'unnud apu ta'un hi Moses hidin hiyay numpapto'on Apu Dios i handidan a'ammod ta'un Judyu an imbilangnah tataguna. ³ Mu agge numpaddung di a'at da Jesus i Moses te hi Jesus ya hiyay nunlumuh tagu ta hiya nan hiyay nabakbaktu mu hi Moses an limmuna ⁴ an umat hinan bale an adi pamaag ya nawada hi'on ma'id ha nangapya. Ot athidin namin hitudan nalmu an hi Apu Dios di nunlumu ot ahida mawada.

⁵ Ya immannung an hi Moses an baal Apu Dios ya na'na'unnud te impappapto'na nadan nibilang hi tatagun Apu Dios. Ya impa'innilana bon dida nan ahi aton Apu Dios hi udum hi algo. ⁶ Ya hi Kristu ya na'na'unnud an mangipapto' hinadan tatagun Apu Dios mu hiya ya bokon baal te hiya ya Imbabalen Apu Dios. Ya dita'uy mibilang hi imbabalen Apu Dios hi'on inaynayun ta'un ihamad an mundinol i Kristu. Ta ha ahan di pun'amlongan ta'uh ad uwani ya nan e ta'u pi'taguwan i hiyah munnananong.

Hay Pun'iblayan Nadan Tatagun Apu Dios

⁷ Hay maphod ya un'unudon ta'uh Jesu Kristu te pinadanan nan Espiritun Apu Dios an alyonay, Ad uwani ya wa'et donglonyu nan hapit Apu Dios ⁸ ya mahapul an adiyu ngohayon ta adi ayu umat i handidan a'ammodyuh din nadne an nginshedah Apu Dios te pinanatnaday abalinana hidin immanallungandah nan agge naboblayan.

⁹ Te alyon Apu Dios di, Pinanatnaa' i handidan a'ammodyu an ta'on on tinannigoday a'at di abalina' hi napat (40) di tawon. ¹⁰ Ta gapu i diyen inatda ya nunhiglay bungot'un dida ot alyo' di, Nunhigla mahan datuwen tatagu te din'uga' i dida ya adida bo udot unudon nadan tugun'u. ¹¹ Ta gapuh bungot'u ya imbaga' an adida mi'indadatong hinan boble an pangiyaya' i dida ta pun'iblayanda.

¹² Ta hiya nan hanat halipodpodonyun i'iba te ma'id ha mapto' ya wadada i da'yuy mangmangngat hi adi maphod onu mungngohe te danaey gumalat hi ihiiwayanyuh nan wadawada an Dios. ¹³ Ot ad uwanin mabalin an innilaon ta'u nan a'at Apu Dios ya mahapul an munhintutugun ta'uh abigabigat ta adi ta'u mabaliyan an mangat hi pumbahulan ta adi ta'u ngohayon hi Apu Dios. ¹⁴ Ot nanongnan middum ta'un Kristu hi'on inaynayun ta'uy pangulug ta'u an umat hidin hiyah kimmulug ta'u. ¹⁵ Ot ipidwa' bon alyon nan impitudo' Apu Dios an alyonay, Ad uwani mo ya wa'et donglonyu nan hapit Apu Dios ya mahapul an adiyu ngohayon ta adi ayu umat i handidan a'ammodyu an nginshedah Apu Dios.

¹⁶ Te handidan a'ammod ta'u an impangulun Moses hi nanaynandah ad Egypt ya dingngolda nan hapit Apu Dios mu apyanan nginheda. ¹⁷ Te hidin awadandah nan awon hi napat (40) di tawon ya impabohboholdah Apu Dios te innay-nayundan nangat hinadan pumbahulan ta hiya nan nun'a'atedahdih nan agge naboblayan. ¹⁸ Ta imbagan Apu Dios an adina ipadatong didah nan boblen ninomnomnan edaot pun'iblayan.

¹⁹ Ot hanat ma'awatan ta'u an hay gapunah aggeda dimmatongan i diyen maphod an boble ya gapuh ama"id ha dinolda i Apu Dios.

4

¹ Ya ta'on on dita'uh ad uwani ya imbagan Apu Dios an waday indadaanan ma"aphod an boblen e ta'u pun'iblayan hi pidwana. Ot mahapul an halipodpodon ta'u ta ma"id ha oha i dita'uh adi bo mi'indadatong i diyen boble. ² Ot dingngol ta'u nan a'at diyen pun'iblayan an umat hi nangngolan dadiyen a'ammod ta'uh din nadne. Mu ma"id ha hilbinah nangngolanda te aggeda inunud. ³ Ot dita'un kimmulug ya umannung an datngan ta'uh diyen pun'iblayan mu adi mabalin hi umedahdi nadan adi kumulug te wada nan nitudo' an alyonay, Impabohbohola' i dida ta hiya nan imbaga' an adida mi'indadatong hinan boble an pangiyaya' i dida ta pun'iblayanda.

Hinaen inalin Apu Dios an e pun'iblayan di tatagu ya indadaana mo tuwalih din nagibbuan di nunlumuwanah an naminamin.

⁴ Ya wada boy impitudo'nan alyonay, Hidin mi'apituh algo ya nun'ibleh Apu Dios te inggibuhnan limmun namin nadan wadah ad uwani.

⁵ Mu ta'on hi athidin nidadaan hidiyen e pun'iblayan ya hiya damdaman inalina i dadiyen a'ammod ta'u an adi mabalin hi datngandah diyen pun'iblayan. ⁶ Manu'eh aggeda dimmatong i diyen pun'iblayan an ta'on on diday naman-gulun nangngol i diyen maphod an aton Apu Dios i dida ya gapuh aggeda nangunudan i hiya. Mu wadada damdamay mabalin an dumatong i diyen pun'iblayan ⁷ te nadney nala"uh hi agge nangunudan dadiyen a'ammod ta'u ot ahina ipitudo' i David nan alyonay, Ad uwani ya hanat dingngolyu'e nan hapit Apu Dios ya adiyu ngohayon.

⁸ Ta hinaen impitudo' Apu Dios i David di panginnilaan ta'u an bokon nan boblen nangidatongan Joshua hinadan Judyu di nahamad hi e pun'iblayan. ⁹ Ot na'innila an dita'un tatagun Apu Dios hi ad uwani ya waday nidadaan an e ta'u pun'iblayan an umat hinan nun'iblayan Apu Dios hidin nagibbuhan di nunlumuwanah an namin. ¹⁰ Te nan tagun pun'iblayon Apu Dios an miyunnudan hinan imbaganan pun'iblayan ya atbohndin mun'ibleh nan tamuna an umat hinan inat Apu Dios. ¹¹ Ot hay maphod ya aton ta'un namin di abalanan ta'u ta datngan ta'uh diyen pun'iblayan an awadan Apu Dios ta wan ma"id i dita'u ha umat i dadiyen tataguh din nadne an aggeda dinatngan hidiyen boblen pangayanda te

hay aggeda nangunudan hinan hapit Apu Dios.

¹² Hanan hapit Apu Dios ya ongal di abalinana an umat hinan matadom an hinalung te ipa'innilanay a'at ta'un tatagu an ta'on on nadan agge na'innilaan an punnomnom ta'u. ¹³ Te ma'id ha ta'on hi ohah nadan limmun Apu Dios hi adina tigon. Ot innilanan namin di nomnom ta'u ya nadan at'atton ta'u. Ta udum hi algo ya humalyaon dita'un namin an miyunnudan hinadan ina'inat ta'u ya ninomnom ta'u.

Hay Ahi Mangihapit I Dita'un Apu Dios

¹⁴ Mahapul an inaynayun ta'un mangunud i Jesu Kristu an Imbabalen Apu Dios. Te hiya ya wahdih awadan Amanah ad abunyan ta hiyay nabaktun padi an mangihapit i dita'u i Amana. ¹⁵ Ya maphod ta hiyay mangihapit i dita'u te innilanan mammo' i dita'u hinadan pumpaligatan ta'un mangun'unud. Ya innilanay pungkapuyan ta'u te pinatnanan namin di a'at di apatnaan mu hiya ya agge numbahul. ¹⁶ Ot hiya nan maphod on madinol ta'un mundasal i Apu Dios an ongal di homo'na ta wan hom'on dita'u te hiya ya nundadaan an bumoddang i dita'u.

5

Hay A'at Nan Nabaktun Padin Di Judyu

¹ Hanan nabaktun padin nadan Judyu ya hiya nan pinto' Apu Dios i dida an mangihapit i dida i Apu Dios. Ta hiyay mangidawat hinadan nat'onat'on an idat nadan tatagu an mi'nong i Apu Dios ya nadan mi'nong hi apakawanan di bahulda. ² Mu ta'on on nan nabaktun padi

ya waday pumbahulana te tagu. Ta hiya nan innilanay atonan mamoddang hinadan ibbanan hi kittang on nibahho an gapu ta dakol di aggeda innila. ³ Ta ta'on on hiya ya mahapul an waday i'nongnah apakawanan di bahulna ya ahina mohpe i'nong nadan ipi'nong nadan tataguh apakawanan di bahulda.

⁴ Ta ma"i'd ha ohah taguh pamaaggot mumbalin hi nabaktun padi te gahin on hi Apu Dios di mamto' i hiya an umat hi namto'ana i Aaron an hiya din namangulu an nabaktun padin handidan a'ammod ta'u.

⁵ Ot athidi i Jesu Kristu an adi namaaggot pumbalinonay adolnah nabaktun padi te hay namto' i hiya ya hi Apu Dios an nangali i hiya hi, He"a nan Imbabale' ya ten ad uwani ya ipa'innila' an ha"on hi Amam.

⁶ Ya hi Apu Dios boy nangalih mumpadih Jesus te nitudo' an inalinan hiyay, He"ay mumpadih inggana ta umat'a i Melkisedek.

⁷ Hidin awadan Jesus hitun luta ya limmuwaluwan dimmasadasal ya nun'olotnay hapitnan numpahmo' i Amana te innilanan ammunah Apu Dios hi mabalin an mangihwang i hiyah ate. Ya gapu ta impada"ulnay adolna ta inunudnah Apu Dios ya dingngol Apu Dios nan imbagana. ⁸ Te ta'on on hiya nan Imbabalen Apu Dios ya nan nunligatanay nanginnilaanah a'at di umun'unudan i Apu Dios. ⁹ Ot inggibbuhnan namin nadan pohdon Apu Dios hi atona an aton nan nabaktun padi ta hiyay mangihwang

hinadan mangun'unud i hiya ta mabalin an mi'tagudan hiyah munnananong. ¹⁰ Te hiya nimpey pinto' Apu Dios hi nabaktun padi an umat i din hi Melkisedek.

Hay Tugun Hinadan Agge Nihamad Di Pangulugda

¹¹ Waday udum an pinhod'un ipa'innila an a'at tuwen numpadiyan Kristu mu innila' an nali-gatyun ma'awatan an ta'on on nadney nangu-luganyu. ¹² Te unhaot mabalin an muntudtudu ayuh ad uwani. Mu ma'id te onnot boh on mahapulyuy mangipidwan mangitudduh nadan inada'adalyu tuwalin hapit Apu Dios an ta'on on nalakan ma'awatan. Ta umat ayuh nan golgollang an hay gatas ni' di itanudna yaden unhaot hanadan paddungnay makulhin makan di anonyu. ¹³ Ta umat ayu damdamah nan pa'akullugna an aggeyu innilan mangimatun hi nipto' ya nibahho. ¹⁴ Ta hiya nan adiyu ma'awatan nan ay makulhin makan an mi-tudtuduh nan nahamad di pangulugda an dida nadan nangipa'inghan mangat hi nipto' te inni-ladan mangimatun hinan nipto' ya nibahho.

6

¹ Mahapul an bokon hanadan namangulun inadal ta'uy nanongnah ada'adalon ta'u te mahapul an adalon ta'u damdama nadan udum an tudtudun Apu Dios an mabalin an mangip-ihamad hi pangulug ta'u. Ta bokon hanadan namangulun inadal ta'u nimpe an a'at di puntu-tuyuan ya pangidinongan hinadan adi maphod

an pangat ya nan aton an kumulug i Apu Dios ² ya nan a'at di abonyagan ya nan e pangiha'mawan hi ta'leh ulun nadan mangulug an idasalan ya hay amahuwan di numpun'ate ya hay a'at di punhumalyaan Apu Dios ta madusadah inggana nadan adi kumulug i hiya. ³ Ta hay maphod ya hi Apu Dios di pangidinlan ta'uh bumoddang i dita'u ta wan inaynayun ta'un mangadal hinadan udum an tudtudun mangipihamad nimpe hi pangulug ta'u. ⁴ Ya halipodpodon ta'u te nan napatalan di nomnomna an lini'nana nan ongal an homo' Apu Dios ya nan abalanan nan Espirituna hi nitaguwana ⁵ ya napatnanay boddang nan hapit Apu Dios ya nan ongal an abalanan Kristu an hiya nan mumbangngad hi pidwana ⁶ ya indani ya inwalongnan mangun'unud hinan hapit Apu Dios ya adi mo mabalin hi muntutuyu bo te paddungnay ipidwanan ipipata' hi Jesu Kristu hinan krus ta ongal di ena pangibabainan i Jesu Kristu an Imbabalen Apu Dios.

⁷ Mu nan tagun manginaynayun hi pangu-lugna ya mi'alig hinan luta an ma'ud'udannan ta malumong di mitanom hidi ta waday itanud nan muntanom. ⁸ Mu nan luta an ta'on on ma'uda'udanan mu ammunay pagat hi tumubuhdi ya ma'id ha hilbina an ammunah mapu'ulan.

⁹ Mu ta'on on athituy pangalimi i da'yun i'iba mu madinol ami an adi ayu athidi te umat ayuh nan malumong an luta an mabungay mitanom hidi an gapuh nan pi'taguwanyu i Apu Dios.

¹⁰ Te hi Apu Dios ya adina linglingon nadan

maphod an ina'inatyu ya nan pamhodyun hiya te ingganah ad uwani ya banoddanganyu nadan ibbayun kimmulug i hiya. ¹¹ Ya ha ahan di pohdonmi ya way oha i da'yu on inaynayunan ihamad di pangulugna ta ingganah mipa'annung nadan namnamaon ta'u. ¹² Ya hanat adi ta'u humiga ta paton ta'u i handidan tataguh din nadne an inanusandan innaynayun di pangulugda ta ingganaot mipa'annung nan imbagan Apu Dios i dida.

Hay Imbagan Apu Dios Hi Atona I Abraham

¹³ Hidin wada han imbagan Apu Dios i Abraham ya insapatana an atona nan imbagana i hiya. Ya hay nangisapataana ya hay adolna te ma'id ha nabakbaktu mu hiya ¹⁴ an alyonay, Ibaga' tee an wagahan da'a ta punholagon da'a ta dumakkodakkol di holagmu.

¹⁵ Ot hi Abraham ya inanusanan hinhinnod di ipa'annungan diyen inalın Apu Dios i hiya ta ingganaot mipa'annung. ¹⁶ Nadan tatagun waday isapatada ya nan nabakbaktu mu diday punsapataanda. Ta hidiyen punsapataanday ipanuhan di way pun'a'addiyanda onu kumpulnan mihahapit. ¹⁷ Ta athidin Apu Dios an impa'innilana nadan tatagu an atona nan imbagan ta hiya nan insapatana an adina ibahhon aton nan imbagan. ¹⁸ Te hanan imbaganan atona onu insapatana ya adi mabalin hi mibahho te hiya ya adi munlayah. Ot hiya nan dita'un kimmulug i hiya ya madinol ta'un manmannod hi ipa'annungan nan inalın e ta'u pi'taguan

i hiyah munnananong. ¹⁹ Ya hinaen pundi-nol ta'uh ipa'annungan nan inalin Apu Dios di mangipabikah i dita'u. Te innila ta'u an umeh ta'uh udum hi algoh awadan Apu Dios an adi umat handi an ammuna nan nabaktun padih mabalin hi umeh nan nakultinaan an Kuwartun Apu Dios. ²⁰ Te namanguluh Jesus an immeh awadan Apu Dios ta nanongnan hiyay nabaktun padi an mangihapit hinadan tatagu i Apu Dios an umat i din hi Melkisedek.

7

Hay A'at Din Padi An Hi Melkisedek

¹ Hi Melkisedek ya patul hi ad Salem hidin nadne ya hiya nan padi an munhilbih nan na'abbaktu an Dios. Ya i han hin'algo ya dinamun Melkisedek da Abraham hidin umanamutda hi eda ni'gubatan ot abakonda nadan opat an patul ot wagahanah Abraham. ² Ot idat Abraham i hiya nadan mi'ami'apuluh nadan nun'abalol an inabakdah gubat. Ya hay ibalinan nan ngadan an Melkisedek ya patul an maphod di pangatna. Ya hay oha bon pangalidan hiya ya patul di linggop te hay ibalinan nan ngadan an Salem ya linggop. ³ Mu hi Melkisedek ya ma'id ha nitudo' hi panginnilaan hi'on nganney ud holag i hiya ya hi'on danay niyayyamana ya hay natayana te numbalin hi padih inggana ta umat hinan Imbabalen Apu Dios.

⁴ Ot tigon ta'u an nabakbaktuh Melkisedek te ta'on on hi Abraham an ap'apun an namin di Judyu ya indatna nadan mi'ami'apuluh nadan nun'abalol an inabakdah eda ni'gubatan. ⁵ Ya

adi umat hinadan tinanud Libay an holag Abraham an dida nadan napilin padin di Judyu an nibagah nan tugun an diday mangalah nadan mi'ami'apuluh nadan bino'la onu bungan di intanom nadan ibbadan Judyu an ta'on on holag Abraham didan namin. ⁶ Mu hi Melkisedek ya ta'on on agge nalpuh nan holag Libay ya inalana nan indat Abraham an ni'ani'apuluh nadan inabakda ot wagahanah Abraham an hiya din nangibagaan Apu Dios hi wagahana. ⁷ Ot innila ta'u an nan munwagah ya nabakbaktu mu nan mawagahan. ⁸ Ya hay oha bo ya hi Melkisedek an nangalah nadan indat Abraham ya ma"i'd ha nibagah natayana. Mu nadan padin holag Libay ya agge ninaynayun di nitaguwanda te nateda. ⁹ Ya ta'on on hi Libay di nangalah nadan ni'ani'apuluh nadan limmun nadan tatagu mu ayna damdama indat di ni'ani'apuluh nadan limmuna i Melkisedek hidin nangdatan nan ud holag i hiya an hi Abraham hinan ni'ani'apuluh nadan inabakdah gubat. ¹⁰ Ya ta'on on agge ni' niyayyam hi Libay hi e nanamuwan Melkisedek i Abraham mu ay wahdi te wahdin niddum ni' hi adol apunan hi Abraham.

Hi Jesu Kristu Di Nihukkat An Padi

¹¹ Nadan padin holag Libay an nalpuwan Aaron di namangulun nidatan nan tugun ta diday mangidawat hinadan idawat nadan tatagu i Apu Dios. Mu datuwen padi ya nan tugun an itudtududa ya ma"i'd ha abalinanda te agge na'at nan pohdon Apu Dios hi ma'at. Te onha na'at nan pohdon Apu Dios ot wan agge immali nan oha

an numpadi an umat hi nangat Melkisedek di nangatna an adi umat hinan a'at di numpadiyan Aaron. ¹² Ot gapu ta nahukkatan nadan padi ot atbohdi an mahukkatan nan tugun. ¹³ Te hidiyen nihukkat an numpadi ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ya agge nalpuh nan holag Libay te nat'on an tinanud di nalpuwana te ma"i'd ha a'ammodnah nunhilbih nan Templo. ¹⁴ Te hi Jesu Kristu ya nalpuh nan holag Judah an ta'on on ma"i'd ha impa'innilan Moses hi mumpadih nadan holag Judah.

¹⁵ Ta na'innila an hi Jesu Kristu moy nabaktun padi ta'u an umat hidin hi Melkisedek. ¹⁶ Ya hiyay nahamad ya na'abbaktu te adi mapogpog di pumpadiyana an adi umat hidin nitugun an hay mumpadi ya nadan tinanud Libay. ¹⁷ Te hi Apu Dios ya inalinay, He"ay mumpadih inggana ta umat'a i din hi Melkisedek.

¹⁸ Ta ad uwani mo ya paddungnay ita'lin ta'u nan tugun an inunu'unud ta'u ni' te adina abalanan an mangihwang i dita'u. ¹⁹ Te ma"i'd ha ta'on hi ohah tagu hi maphod di niyatana i Apu Dios an gapuh nangunudanan nan tugun Moses. Mu maphod ta ad uwani ya nihukkat han mabalin an pundinolan ta'un mangihaggon i dita'u i Apu Dios.

²⁰ Hay oha bo ya hidin numpadiyan Jesu Kristu ya waday insapatan Apu Dios an adi umat hi numpadiyan nadan tinanud Libay an ma"i'd ha insapatana i dida. ²¹ Mu hi Jesu Kristu nimpe ya imbagan Apu Dios i hiya di, He"ay mumpadih

inggana. Ya hidiyen imbagana ya adi mabalin hi mahukkatan.

²² Ot at'ehdin adi mapogpog di pumpadiyan Jesu Kristu ya hidiyey panginnilaan ta'u an udu'dul nan inalin Apu Dios an hi Jesus di pundinolan ta'u mu hay e ta'u pundinolan hinan tugun Moses.

²³ Hanadan padi an tinanud Libay ya dakolda te nateda'e on nahukkatanda. Ta ma"i dida ha numpadih inggana. ²⁴ Mu hi Jesus ya nanongnan hiyay mumpadih inggana te hiya ya ma"i ha apogpogan di itaguwana. ²⁵ Ta hiya nan waday abalinanan mangihwang hi kumpulnan tagun mangidinol i hiya ta mihayyupda i Apu Dios te nanongnan wadawada an mangihapit i dida i Apu Dios.

²⁶ Ot hi Jesus an nabaktun padi di pundinolan ta'uh bumoddang i dita'u ya mangihapit i dita'u i Apu Dios. Te hiya ya maphod an namin di atona an ma"i ha numbahulana onu nibahhawana an adi umat i dita'un tatagu. Mu nipabaktu ta wahdih ad abunyan hi ad uwani. ²⁷ Hanadan nabaktun padi ya abigabigat on waday idawatdah mi'nong hi apakawanan di bahulda i Apu Dios on ahida i'nong nadan ipi'nong nadan tataguh apakawanan di bahulda. Mu hi Jesus ya umdah nan naminghan an paddung-nay nangi'nonganah adolna an gapuh bahul di atagutagu. Ta hiya nan adi mo mahapul an waday mi'nong hi animal te hay adolnay ini'nongna. ²⁸ Handi'e ni' ya nan miyunnudan hinan tugun Moses di atondan mumpili hi nabaktun padi. Ot gapu ta taguda ya waday ibahhawanda. Mu

pinto' Apu Dios nan Imbabalenan mumpadi. Ta hiya ya hanadan miyunnudan hinan pohdon amanay inaynayunan aton hi inggana.

8

Hi Jesus Di Mangihapit I Dita'u I Apu Dios

¹ Hay pohdo' an ipa'innila i da'yu ya hi Jesus moy nabaktun padi ta'u an hiya nan wahdih ad abunyan an inumbun hi way winawwan Apu Dios an na'abbaktun Ap'apu. ² Ta hiyay munhilbih nan tabernakel an awadan Apu Dios an hidiye nan nahamad an pundayawan i hiya an bokon hay taguy nangiyamma te hi Apu Dios. ³ Te hiya ya hay adolnay indawatna i Apu Dios an umat hinan nabaktun padin di Judyu an diday mangi'nong hinan idawat nadan tatagu i Apu Dios. ⁴ Ta ad uwani ya bokon hitun lutay awadan Jesus te onha wahtu ot bokon hiyay padi te nehnada mo tuwali nadan padin mangi'no'i'nong hinadan midawat i Apu Dios an miyunnudan hinan tugun Moses. ⁵ Ya hinan ugganda e pangi'nongan ya nan eda pundayawan i Apu Dios an tabernakel ya umat hinan nahamad an pundayawan an wah ad abunyan an impatigon ni' Apu Dios i Moses hidin nangalyanan hiyay, Tigom ta an namin nadan apyom ya miyunnudan hinadan nipatigon he"ahdih nan billid.

⁶ Ot udu'dul hi ad uwani te hi Jesus ya ong'ongngal di abalinana mu handidan padin di Judyu. Ya atbohndin udu'dul nan imbagan Apu Dios hi aton ta'un middum i hiya mu

handin inalina ni' an pangunudan hinan tugun Moses. ⁷ Te onha mabalin an nan pangunudan hinan tugun di pi'taguwan i Apu Dios ot wan agge nahukkatan. ⁸ Mu hi Apu Dios ya ma'id ha amlongnah nadan tatagu te aggeda inunud hidiyen tugun Moses ot hiya nan inaliday, Nom-nomnomyu an udum hi algo ya waday balu an ibaga' i da'yun i Israel ya i Judah. ⁹ Mu hituwe ya adi umat hidin imbaga' i handidan a'ammodyu hidin nangipanguluwa' i dida ta tinaynandah ad Egypt te aggeda innaynayun an inunud nadan tugun'u ta hiya mo nan ingnganuy'u dida. ¹⁰ Mu hituwen balu an ibaga' i da'yun tinanud Israel ya iha"ad'uh nomnomyu ta paddungnay mihamad an mitudo' hidi. Ta ha"on an Dios di dayawonyu ya da'yuy tatagu'. ¹¹ Ta adi mo mahapul an waday muntuddun da'yuh a'at'u ta wan un'unudona' an Dios. Te an namin ayun tatagu an ta'on on nadan nawotwot onu nadan waday abalinanda ya innilaona' i dida. ¹² Te pakawanon da'yun ha"on ya adi' mo nomnomnomon nadan numbahulanyu.

¹³ Ot hi Apu Dios damdamay namogpog i diyen namangulu an tuguna ta hituwen balu moy ma'unud.

9

Hay Numpahhiwan Di Pundayaw Ta'uh Ad Uwani I Apu Dios Hinan Nundayawda Handi

¹ Handin namangulun tugun an impa'innilan Apu Dios ya nibagahdi nadan unudon di tatagu

ya ta'on on nan atondan mundayaw i hiya. Ya wada boy na'apyan pundayawanda ² an tabernakel an waday duwan kuwartuna. Ta nan mamangulun kuwartu ya hidiyey awadan nan punsilawan ya nan lamehaan an pangiha'mawanda hinadan tinapay an midawat i Apu Dios. Ya hidiyen namangulun kuwartu ya hidiye nan kuwartun niyappit i Apu Dios.

³ Ya nan mi'adwan kuwartu ya hidiye nan kuwartun Apu Dios. ⁴ Ya hay wahdi i diye ya nan nabalitu'an an punggobhan hi insenso. Ya nan Kahun an balitu' an namin di muntigona ya hidiy nangiha"adandah nan balitu' an buhi an niha"adan nan mana. Ya inittuda bohdi hinan Kahun din hu"ud Aaron an himmapping ya din duwan batu an nitudo'an nan namangulun tugin Apu Dios hinadan tatagu. Ya hidiyen Kahun ya ngingandanandah Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. ⁵ Ya hinan uhhun nan Kahun ya nundommangondan impata'dog hidi nan duwan kerubim* an mangipa'innilan wadah Apu Dios hidi. Ya pinayyadday paya'da ta hinophopanda nan uhhun diyen Kahun an mangipa'innilah a'aanan di bungot Apu Dios an gapuh bahul nadan tatagu. Mu adi' uhuhon an namin di a'at danaeh ad uwani.

⁶ Ta hiyah naey a'at diyen tabernakel ta nadan padi ya hunggopdah nan namangulun kuwartu ta atonda nan tamudah abigabigat. ⁷ Mu na'en mi'adwan kuwartu ya ammuna nan nabaktun

* **9:5** 9:5 Datuwen kerubim ya datuwe nadan napaya'an an inyammanan ay anghel an hay ipa'innilada ya dida nan mun'adug hinan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios.

padi an mabalin an hunggop hidih mumpinghan hi hintawon. Mu mahapul an waday dalan nan i'nongda i Apu Dios hi iyenahdi ta ena pun'iwalaghi' hinan way uhun nan Kahun ta way aton Apu Dios an mamakawan hi bahulna ya bahul nadan ibbanan tatagu an ta'on on nadan aggeda inattan inat. ⁸ Ya hay intuddun nan Espiritun Apu Dios hi a'at diye ya hidiyen tugun Moses an inunudda ya adi mabalin an ume nadan tataguh nan Kuwartun Apu Dios te ammuna nan napto' an padi di umehdi. ⁹ Ta hiyay panginnilaan ta'uh ad uwani an nan ina'inatdan nundayaw ya nan i'no'i'nongda i Apu Dios ya ma'id ha abalinanan mangipalinggop hi punnomnomda te innilada an numbahulda damdama. ¹⁰ Te hay ina'inatda ya inunudda nan tugun an umat hi aggeda nanganan hinadan mapaniyon makan ya ma'inum ya inunudda nan nibagan atonda ta wan mibilangdah malinis. Ta dadiyey na'unud ta inggana ot ipa'alín Apu Dios nan balu an tugun.

¹¹ Immalih Kristu ta hiyay nihukkat hinan nabaktun padi te hiyay nahamad hi bumoddang i dita'u. Mu ad uwani ya numbangngad moh nan na'abbaktu ya na'ahammad an tabernakel hi ad abunyan an bokon hay taguy nangiyamma ya bokon hitun lutay nibohwatana. ¹² Ya hidin numbangngadan Kristu hi awadan Apu Dios ya ma'id ha inyenah dalan di guldin onu baka te hay dalanah din natayanay indawatna i Apu Dios. Ta wan dita'un kimmulug ya mi'tagu ta'uh munnananong i Apu Dios.

¹³ Hay intuddun nan namangulun tugun hi

aton hi'on waha nangibahhoh nan tugun Apu Dios ya mahapul an walaghi'an nan padih diyen taguh nan dalan nan i'nongna an gulding onu bulug an baka ya nan gubun nan ini'nongdan imbabalen di baka ta ahi mabalin an mibilang hi malinis. ¹⁴ Ot namama mo ahan hinan dalan Jesu Kristu an gapuh nan abalanan nan Espiritun Apu Dios ya indawatnay adolna an ta'on on ma"i'd ha nibahhawana. Ta gapuh nan nangiyatayanah bahul ta'u ya pinakawan dita'u hinadan numbahulan ta'u an nangihi"an i dita'un hiya ta mabalin mohpen aton ta'u nan pohdon nan nahamad an Dios.

¹⁵ Ta hidiyen inat Jesus di nipa'annungan nan balun tugun Apu Dios ta mabalin mohpen midat hinadan tatagun Apu Dios nadan imbageanan boltanondah inggana. Ya manu'eh mabalin mohpen ma'at hidiye ya gapu ta waday nangiyateh bahul ta'u ta hiya nan mabalin an mapakawan ta'u hi nangibanahhawan ta'uh nan tugun Moses. ¹⁶ Mu hidiyen mipaboltan i dita'u ya miyunnudan hinan pangat nadan Judyu an gahin di mate nan ud bagi ya ahi mipiyappong hinadan mamoltan hidiyen ipaboltana. ¹⁷ Te matagu'e ni' ya adi mipaboltan nadan ipaboltana. ¹⁸ Ya ta'on on din namangulun tugun Apu Dios ya ma"i'd ha hilbina hi'on ma"i'd ha dalah ni'nong i Apu Dios. ¹⁹ Ta hiya nan hay inat ni' Moses ya impa'innilana nan tugun Apu Dios hinadan tatagu ot ahina alan nan dalan nan kilaw an baka ya nan dalan nan gulding ot udmanah liting ot itamolnahdi nan ma'alih haysop an nabobod hi dutdut di kalnero

ot pun'iwalaghi'nah nadan tatagun na'amung ya hinan nitud'an nan tugun. ²⁰ Ta hidin pun'iwalaghi'na ya indihhanan alyon di, Hituwen dalay mangipa'innilan mahapul an unudon ta'u tun tugun Apu Dios.

²¹ Ya inlaggat bon Moses an winalaghi'an hi dala nan tabernakel ya nadan usal hidi. ²² Te hanan wah nan tugun ya alyonay mahapul an waha dalah miwalaghi' hi kumpulnan usal ta ahi mabalin an mibilang hi malinis. Ya atbohdi bahul di tatagu an onha ma"i'd ha mi'nong ta ma"i'd ha umayuh dala ot adi mabalin hi mapakawan di bahul ta'u.

Hay Apakawanan An Gapuh Dalan Kristu

²³ Gahin di waha dalah miwalaghi' hinan pundayawan ya nadan usal hidi ya ahi mibilang hi malinis. Mu danae ya ay la'latu ya abuh nan nahamad an pundayawan hi ad abunyan. Te hay mi'nong hidi ya nan nabalbalol mu nadan i'no'i'nong nadan padih tun luta. ²⁴ Ta hiya nan hi Kristu ya hay dalanay ini'nongna i Apu Dios. Mu hay ena nangi'nongan hinan dalana ya bokon hinan inapyan di tagun pundayawan te hinan awadan Apu Dios hi ad abunyan. Ot ad uwani ya wahdi an hiya moy mangihapit i dita'u i Apu Dios. ²⁵ Ta adi mo mahapul an panidwonan idawat di dalana i Apu Dios te umdah nan namingham an nangiyatayanah bahul ta'u an adi umat hinan nabaktun padih tun luta an atawotawon on mahapul an iyenay dalah nan Kuwartun Apu Dios. ²⁶ Te onha athidi ot nihipun

moh din nunlumuwanah tatagu ta ingganah ad uwani ya agaggaon napalpaligat hi Kristu. Mu adi athidi te namingpinghan an nate ta way aton ta'un mapakawan hinadan numbahulan ta'u te agagga moy apogpogan tun luta.

²⁷ Ya nibaga tuwali an maminghan an matey tagu ta nate'e ya humalyaon mon Apu Dios. ²⁸ Ot athidin Kristu an naminghan bon nate ta hiyay nadusah nan eta'uot adusaan an gapuh bahul ta'u. Mu hay pidwan di umaliyana ya bokon gapuh bahul ta'u te hidiyey pangawitanah nadan kimmulug i hiya an mamannod hi pumbangngadana.

10

¹ Hanan tugun Moses an inunud handidan a'ammod ta'u ya ipa'innilana nadan ma'at hi umaliyan Kristu. Ot hiya nan ta'on on inunud nadan tatagu ta atawotawon on waday ini'nongda i Apu Dios ya hiya damdaman agge pinumhod di niyatanda i Apu Dios. ² Te onha hidiyen atonda ya napakawan an namin di numbahulanda ot wan indinongdan mangi'nong hi animal i Apu Dios. ³ Mu athidin aggeda indinong ta hiyah diyen atawotawon on waday i'nongda te mipanomnom i dida nadan numbahulanda. ⁴ Mu adi mabalin damdaman mamingpinghan an mapakawan di bahul di tatagu an gapuh nan dalan nadan mi'nong an bulug an baka onu guldin.

⁵ Ta hiya nan hidin immaliyan Kristu hitun luta ya ni'hapit i Apu Dios an inalinay, Innila' an bokon hanadan mi'nong an umat hinan maghob

an mi'nong onu nan mi'nong hi apakawanan di bahul di nabalol i he"a te winadam tun adol'u ta mi'nong i he"a. ⁶ Te adi umipa'amlong i he"a nadan i'nongda an maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi apakawanan di bahulda. ⁷ Ta hiya nan alyo' di, Wahtuwa' tee Apu Dios. Nun-dadaana' an mangat hinadan ipa'atmun ha'on an nitudo' hinan nitud'an di tugunmu.

⁸ Ya hay ipa'innilan naen inalin Kristu ya hay agge naminhodan Apu Dios hinadan nat'onat'on an mi'nong i hiya an ta'on on hidiyey wahnannan tugun Moses. ⁹ Ta hiya nan inyabulut Jesu Kristuy adolna ta na'at nan pohdon Apu Dios. Ta i diyey namogpogan Apu Dios hinadan naman-gulun tugun ta hi Kristu moy ma'unud. ¹⁰ Ot gapu ta inabulut Jesu Kristu nan pinhod Apu Dios ya hay adolnay ni'nong ta mabalin mohpen mibilang ta'uh malinis. Mu adi mahapul an ipidwan Jesus hidiyen inatna te naminghan ya abuh hidiyen inatna.

¹¹ Hanadan padin di Judyu ya ta'on on abigabigat on waday i'nongda i Apu Dios ya hiyah diye damdaman adi mabalin hi mapakawan an namin di bahul di tatagu. ¹² Mu hi Jesu Kristu ya namingpinghan di nangi'nonganah adolna mu minaynayun di iyatan diyen inatna te inyatenay bahul nadan mangabulut i hiya. Ot wahdih ad abunyan hi awadan Apu Dios an mun'ap'apu. ¹³ Ta wahdin hadhaddonay e pangabakan Apu Dios hinadan mi'buhul i hiya.

¹⁴ Ta gapuh nan naminghan an ni'nongan Jesu Kristu i Apu Dios ya ibilang mohpen Apu

Dios nadan kimmulug i hiya hi maphod ya inaynayunan mangipappaphod hi pangatda ya punnomnomda. ¹⁵ Ya ta'on on nan Espiritun Apu Dios ya athidiy ipa'innilanan dita'u te alyonay, ¹⁶ Hidiyen balu an ibaga' i da'yun tatagu' ya iha"ad'uh nomnomyu ta paddungnay nihamad an nitudo' hidi.

¹⁷ Ya inalina boy, Ya pakawano' nadan numbahulanda ya adi' mo uggan nomnomon.

¹⁸ Ot gapu ta pinakawan dita'u i Apu Dios ya adi mo mahapul an waha udum hi mi'nong i Apu Dios ta ahi mapakawan di bahul ta'u.

Hay E Ta'u Pi'hayyupan I Apu Dios

¹⁹ Ot ad uwanin da'yun i'iban kimmulug ya madinol ta'u te mabalin mon ume ta'uh nan awadan Apu Dios an gapuh nangiyatayan Jesu Kristu hi bahul ta'u. ²⁰ Te hidin natayana ya paddungnay inaana nan nihawan hinan awon an umeh awadan Apu Dios ta waday balu an pangi'wan ta'u mohpen umeh awadana. Ya hay adolnay nangaana i diyen nihawan ²¹ ta hiya moy padin ongal di abalinana an mumpapto' i dita'un namin an tatagun Apu Dios. ²² Ot hay maphod hi aton ta'uh ad uwani ya mihaggon ta'u i Apu Dios an iyohha ta'uy punnomnom ta'un hiya ta adi ta'u munduwaduwa. Te innila ta'u an nan dalan Jesus di paddungnay nangulahnah nadan adi maphod an ina'inat ta'u ta wan mibilang ta'uh malinis. Ya hidin numpabonyagan ta'uy nipatigana an inulahan dita'uh nan ma'pagganah an liting.

²³ Ot hanat madinol ta'u an ipa'annung Apu Dios nan namnamaon ta'un imbaganan ma'at i dita'uh udum hi algo. Te innila ta'un hi Apu Dios ya adina ibahhon aton di ibagana.

²⁴ Ot hanat nomnomnomon ta'uy aton ta'un bumoddang hi umong'ongngalan di pangulug di hinohha ya ipatigo ta'uy pamhod ta'u ya hanadan maphod di aton ta'u. ²⁵ Ya mahapul an adi ta'u iwalong an e mi'yamu'amung hinan pun-dayawan i Apu Dios an umat hinadan udum. Ya munhimboboddang ta'u ta wan umong'ongngal nimpey pangulug ta'un namin. Namamah ad uwani an tuwe mon madatngan di pumbangngadan Jesu Kristu.

²⁶ Ya onha attaon ta'un iwalong nadan dingngol ta'un a'at Kristu ot ma'id mo ha namnamaon ta'uh mabalin boh mi'nong hi apakawanan di bahul ta'u. ²⁷ Te hay hadhaddon ta'u mo ya hay adatngan nan atatakut an punhumalyaan Apu Dios ya nan nunhiglan apuy an pundusanah nadan munggohen hiya. ²⁸ Ot umat i handidan a'ammod ta'u an nginheda'e nan Nitudo' an Tugun Moses on immannung an nipapateda an adida hom'on dida hi'on waha duwa onu tuluh muntistigu i diyen numbahulanda. ²⁹ Ot namama mo ahan di adusaan nan tagun mungngohe hinan Imbabalen Apu Dios. Te hanan mungngohe ya ayna numbalinon hi ginalut nan dalan Jesus an ni'nong i Apu Dios. Ya hidiyen inat Jesus di gumalat hi apakawanan di bahul ta'u an miyunnudan hinan balu an tugun Apu Dios. Ya gapu bo i diyen inatna ya pinihulna nan Espiritun Apu Dios an hiya nan mammo' i dita'un

nun'abahulan. ³⁰ Innila ta'u nan inalin Apu Dios an hiyay mangiballoh hinan tagun mangathidi. Ya ta'on on hanadan tataguna ya dusaona. ³¹ Ta hiya nan nunhiglan atatakut hi'on hi Apu Dios di mundusan dita'u.

³² Nomnomnomonyu din na'at i da'yuh din hiyah nangulug ayu an alyon di ta hiyah napatalan di nomnomyu ya nunhiglay namalpaligatdan da'yu. Mu maphod ta init'itpolyu ³³ an ta'on on wa'e on nunhintiggan di tataguy nama'bainandan da'yu. Ya ta'on on hay udum di pangatandahdi ya ay ayu niddum i didan mapalpaligat an gapuh pammo'anyun dida. ³⁴ Ya gapu ta waday homo'yuh nadan nun'ibalud an gapuh kimmuluganda ya ay ayu ni'laggat i didah nan punligatanda. Ot ta'on on numpulohda nadan lutayu onu nadan nabalol i da'yu ya hanat mun'am'amlong ayu an gapu ta innilayu an wada i da'yu nan nabalol mu nan pinlohda da'yu. Te hinaen nabalol an wadan da'yu ya adi maploh te minaynayun an wada i da'yuh inggana. ³⁵ Ta hiya nan mahapul an inaynayun-yuh naen tulidyu ta ongal di gunggunah midat i da'yu. ³⁶ Te mahapul an itpolyuy kumpulnan ligat an ma'at i da'yu ta nan pohdon Apu Dios di unudonyu ya ahi midat i da'yu nan imbagan Apu Dios an gunggunayu. ³⁷ Te impitudo'nan alyonay, Adi mibahho an agagga ya umali nan hahaddonyu. ³⁸ Ot hanadan nipto' di pangatda ya inaynayunday pangulugdan ha'on. Mu nan tagun mangiwalong hi pangulugnan ha'on ya adi umipa'amlong i ha'on.

³⁹ Mu dita'u'e ya hanat inaynayun ta'uy pangulug ta'u ta mihwang ta'u ta adi ta'u paton hinadan nangiwalong hi pangulugdan Apu Dios.

11

Hay A'at Di Pangulug

¹ Hanan tagun waday pangulugna ya ongal di dinolna an ipa'annung Apu Dios an namin di imbagana an hidiye nan namnamaon ta'u. Ya patiyonan ma'at an ta'on on aggena tinigo.

² Athituy a'at di pangulug nadan tatagun Apu Dios hidin nadne ta hiya nan alyon Apu Dios hi maphodda. ³ Ya gapu damdamah pangulug ta'u ya na'innilaan ta'u an hidin hopapna ya hay hapit Apu Dios di nunlumuh tun luta ya an namin di nalmu. Te an namin nadan wadan matigoh ad uwani ya ma"idda ni' mu winadan Apu Dios dida.

⁴ Ya gapuh pangulug handin hi Abel ya ini'nongna i Apu Dios han ma"ap'aphod mu nan ini'nong ibbanan hi Cain. Ya inabulut Apu Dios hidiyen ini'nongna ot ibilangnah Abel hi maphod an tagu. Ta ta'on on nate ya mabalin an waday ma'adal ta'un diyen inatna.

⁵ Ya atbohdi i Enok an gapuh pangulugna ya agge nate an pamaaggot awiton Apu Dios hi ad abunyan ta ma"id ha pa'hamma' i hiya. Te hay inalin Apu Dios hi a'at Enok hidin aggena ni' nangawitan i hiya ya alyonay ongal di pun'amlongana i hiya. ⁶ Ot hanan tagun ma"id ha pangulugna ya adi umipa'amlong i Apu Dios. Ta hiya nan hanan tagun naminhod an

middum i Apu Dios ya mahapul an patiyona an wadah Apu Dios. Ya mahapul bon patiyona an ipa'innilan Apu Dios di a'atnan hiya hi'ona aton di abalinanan manginnilah a'atna.

⁷ Hay oha bo ya hi Noah an gapuh pangulugna i Apu Dios ya inunudna nan imbagana te pinatina an ma'at nadan pinadanan Apu Dios an ahi ma'at hi udum hi algo an ta'on on aggena ni' tinigo. Ta hiya nan iniphodna din papol an hinunggopandan hina'amma ta aggeda ni'yateh din dimmakolan di liting hi immuda'udanana. Ya hidiyen pangulugnay nangibilangan Apu Dios i hiya hi maphod an tagu. Ya hidiye boy nangipa'innila an namin nadan tataguh din atagun Noah ya numbahulda te ma'id ha pangu-lugda.

⁸ Hi Abraham ya nahamad damdamay pangulugna te hidin alyon Apu Dios i hiyah taynanah diyen boblen nunhituwana ta ume i han boble an idat Apu Dios i hiya ya inunudna ot makak. Ya den aggena innila hi'on idanah diyen boble. ⁹ Ta gapu i diyen pangulugna ya dinatngandah diyen nidawwin boble. Mu onda ni'ibobboblehdi ya abuh an ma'id ha naputu' hi nunhituwanda i diyen boblen alyon Apu Dios hi idatna i dida. Te nan allungdan tolda di eda inyaninnabat di nihaha"adanda. Ya atbohdiy inat imbabalenan hi Isaac ya hi apapunan hi Jacob te ta'on on dida ya niddumdah nan imbagan Apu Dios an pangidatana i diyen boble. ¹⁰ Ya inanusan Abraham di athidi te pohdona ahan an datngan hidiyen boblen iniphod Apu Dios.

11 Ya gapuh pangulug Abraham ya ta'on on amamma ya ininna an namogpog hi ahawanan hi Sarah ya patiyona an idattan Apu Dios dida hi imbabaleda te innilanan ipa'annung Apu Dios an namin di ibagana. 12 Ta ta'on on ay nateh Abraham te amamma mo ya nunholagon Apu Dios ta dakkodakkol di holagna an ma'id ha bilangda an umatdah nan panag* hinan da'ging di baybay onu bittuwon hi ad lagud.

13 An namin datuwen tatagun waday pangulugda i Apu Dios ya innaynayundan hihinnod di pangatan Apu Dios hinan imbaganan dida ta inggana ot mateda. Ya ta'on on agge nipa'annung hidin atagudah diyen imbagan Apu Dios mu aggeda damdama inwalong di pangulugda. Te inniladan udum hi algo ya umannung an datngandah diyen gagamgamandan imbagan Apu Dios i dida. Ta hiya nan hidin ataguda ya imbilangday adoldah ni'ibobbobleh tun luta ya abuh. 14 Ot hanadan tatagun mangalih onda ni'ibobleh tun luta ya abuh ya patiyonda an wada nan boblen namnamaondan e punhituwan. 15 Te onha minonomnom i dida nan boblen tinaynanda ot wan imbanggadda. 16 Mu bokon hidiyey pinhodda te hay gagamgamandah eda punhituwan ya nan ma'aphod an bobleh ad abunyan an indadaan Apu Dios te ongal di pun'amlongana hi pangalyanda di hiyay Dios hi unudonda.

17 Hi Abraham ya pinatnan Apu Dios mu gapu damdamah pangulugna ya inatna nan imbagan

* 11:12 11:12 Hay pangalin di udum hinan panag ya gahal.

Apu Dios an i'nongnan hiya nan oh'ohhan imbabalenan hi Isaac an ta'on on waday imbaganan hiya hi atona. ¹⁸ Te imbagana an hi imbabalenan hi Isaac di munholag ta dumakkodakkol di holag Abraham. ¹⁹ Ya manu'eh inabulutnan patayon hi Isaac ya patiyona an abalanan Apu Dios an mummahuh nate. Ya immannung an ay namahuwan hi Isaac te unhaot pinaten amana hi'on agge himmapit hi Apu Dios.

²⁰ Ya atbohdi i Isaac an gapuh pangulugna ya impa'innilana nadan imbabalenan da Jacob i Esau an udum hi algo ya wagahan damdaman Apu Dios dida.

²¹ Ya atbohdiy pangulug Jacob te hidin mun'atte'atte ya nihandag hinan hu"udna ta dayawonah Apu Dios. Ot wagahana nadan apapuna an imbabalen Joseph.

²² Ya atbohdi i Joseph an gapuh pangulugna ya hidin tuwe mon mate ya imbagana an umaan nadan ibbanan Judyu hi ad Egypt. Ya imbaganan pi'yaladay ba'agna hi'on taynandah diyen boble.

²³ Ya ta'on boh on nadan a'ammod Moses ya hay pangulugday gapunah nangipapa"ayandan hiyah tuluy bulan an nihipun hi niyayyamana. Te tinigodan ma"ap'aphod di agolangna ta hiya nan aggeda timmakut hinan inyuldin nan patul an alyonay mahapul an mipapaten namin nadan linala'in goggolang an imbabalen di Judyu.

²⁴ Ya atbohdi Moses an hidin kimmilog ya gapuh pangulugna ya aggena pinhod an mibilang hi imbabalen nan babain imbabalen nan patul

an nangipakilog i hiya. ²⁵ Ta hiya nan e niddum hinadan mapalpaligat an tatagun Apu Dios te aggena pinhod an middum hinan pumbahbuhulan nadan i Egypt te innilanan na'omtang han pun'amlonganda ya abuh. ²⁶ Te hay ninomnom Moses ya udu'dul di mumpalpaligat an gapuh pangulugnah nan umalin Patul an pinto' Apu Dios mu hanadan kinadangyan hi ad Egypt. Te hay ginamamana ya nan gunggunanan idat Apu Dios hi pidwana.

²⁷ Ya hay pangulug bon Moses di nangipakak i hiyah ad Egypt ta ta'on on ma'abbungot nan patul ya agge timmakut. Ya ta'on boh on nunhiglay nunligatanah nan boblen immayana mu hi Apu Dios damdamay inun'unudna an ayna tinigoh Apu Dios an adi matigo. ²⁸ Ya hidin numbangngad hi ad Egypt ya gapu boh pangulugna ya inunudna nan inalin Apu Dios hi atona. Te imbaganah nadan ibbanan Judyu ta paltiyonda ha kalnero ya nun'ilamuhda nadan dalan dadiyen pinaltidah nadan pantoda ta wan adi pi'paten nan anghel Apu Dios nadan papan-guluwan an linala'in imbabaleda.

²⁹ Ya gapu boh pangulug nadan Judyu di nunhi"anan nan liting hinan baybay an mumbolah† ta umat hinan mamagan awon ta im-magwatda. Mu indani ta handidan i Egypt di umagwat ya nundammuot nan nunhi"an an liting ta nun'a'altinda.

11:24 11:24 Hay Nakakan 2:9 † **11:29** 11:29 Nan baybay an mumbolah ya manu'e hi mumbolah ya gapuh nan mumbolah an holo' hi dallomna ya nadan mumbolah an panag hinan pingngitna.

³⁰ Ya gapu boh pangulug nadan Judyu ya namaag ya nakaludukud nadan binattun alad hi ad Jeriko ta na'abak nadan nunhituhdi. Ya manu'eh athidiy na'at ya gapuh nangunudandah nan inalin Apu Dios hi atonda an li'odondah pituy algo hidiyen boblen na'aladan hi binattun alad. ³¹ Ya gapuh pangulug han mumpabbayad ni' hi adolna an hi Rahab ya agge ni'paten nadan Judyu hidin numpamatayandah nadan ibbanan bimmoble an adi kumulug i Apu Dios te inapngana nadan duwan Judyu hi eda nungsi'iman i diyen boble.

³² An namin danaen nibaga ya mangipa'innila i dita'uh nan a'at di pangulug. Adi ammuna danae mu kulang di timpu' an manguhuh hinan a'at di pangulug da Gideon ya hi Barak ya hi Samson ya hi Jeptah ya hi David ya hi Samuel ya nadan propeta ³³ an gapuh pangulugda ya nangaba'abakdah gubat on pinlohday boblen dadiyen inabakda. Ya hanada'en udum ya nahamad di nangipapto'dah bobleda. Ya nidat i dida nan imbagan Apu Dios an idatna i dida. Ya nihwang di udum hinadan layon an uman hi tagu. ³⁴ Ya nihwangday udum hinan bimmikah an apuy. Ya nihwangday udum hi ate hi gubatan. Ya hanada'en udum ya nakapuyda mu nidattandah ongal an abalinanda ta timmulidda an ni'gubat ta inabakda nadan nalpuh udum hi boblen mangubat i dida. ³⁵ Ya hanada'en udum an binabai ya gapuh pangulugda ya namahuwan nadan naten imbabaleda.

Mu hanada'en udum ya napalpaligatda ta inggana ot mateda. Ya gapuh pangulugda ya

ta'on on alyon nadan mamalpaligat i diday iwalongday pangulugda ta wan adida paligaton dida ya aggeda inwalong te pohdonda ahan an mi'taguh nan ma"aphod an pi'taguwan hi pidwanah amahuwanda. ³⁶ Ya hay na'at hinadan udum ya nunhiglay nangnangallidan dida on nunhoplatda dida. Ya hanada'en udum ya binangkilinganda on eda imbalud dida. ³⁷ Ya nuntopaday udum i dida ta ingganah nateda. Ya linagadiday adol di udum ta nun'abongwah. Ya hanada'en udum ya hay matadom di inyateda. Ya hanada'en udum ya nunhigla mo ahan di a"idnan dida ta pamaag ya ammunna mo ahan han lubungdan up'up di kalnero ya guldin an wadan dida. Ya nunhiglay namalpaligatdan dida ya dakol di udum an punligatan an pinala"uhda. ³⁸ Ya hanada'en udum ya nundolahda didah nan numpunhituwanda ta immeda mo attog hinadan billid ya lingab ya liyang ya hinadan agge naboblayan. Mu hay immannung ya diday maphod an tagu mu nadan tataguh tun luta an ma"i ha pangulugda.

³⁹ Mu datuwen tatagu ya ta'on on imbilang Apu Dios didah maphod an gapuh pangulugda ya aggeda damdama inakhupan di nipa'annungan nan imbagan Apu Dios. ⁴⁰ Te hi Apu Dios ya ninomnomna an udu'dul on ta'u middum i didah ipa'annungan nan imbagana ta wan pumbalinon dita'uh na'na'unnud hinadan pohdonan aton ta'u.

12

Mahapul Ta'u Nan Hingal Apu Dios

¹ Hanadan tataguh din hopapna ya nahamad di pangulugda. Ot hanat diday pangiyunnudan ta'un kimmulug te ayda nili'woh i dita'uh ad uwani an mangmangmangonday pangat ta'u. Ot hanat idinong ta'u nadan impa'ingha ta'un adi maphod an pangat ta'u an humaliwah pangulug ta'u. Ta hanadaot an pohdon Apu Dios di ihamad ta'un aton ta umat ta'uh nan e mi'yabbak hi tinnagtag an atonay abalinana ta ingganay dumatong hinan pogpog di bumtikanda. ² Ot hanat iyohha ta'un Jesus di pundinolan ta'u te hiyan paddungnay nigopnadan di pangulug ta'uy bumoddang hi ihamhamadan di pangulug ta'u. Te hiya ya intulidna nadan nunholholtapana ta ingganah din natayanah nan krus. Te innilanan waday pun'amlongana hi'on magibbuh hidiyen punholholtapana. Ta ta'on on nunhiglan ababain hidiyen ena ipata'an hinan krus ya bokon hidiyey ninomnomna. Ta hiya nan hi ad uwani ya wahdih ad abunyan an niddum i Apu Dios an mumpapto'.

³ Ya nomnomnomonyu boy nangitpo'itpolan Jesus hi bungot nadan tatagun adi maphod di pangatda. Ta hiyay pangiyunnudanyu ta ta'on on ayu maligatan ya itpolyu ta adi ta'u umenglen mangun'unud i Apu Dios. ⁴ Ta ta'on on ayu maligatan an mangidinong hinadan pumbahulan ot ma"i'd ni' ha nipapaten da'yu i naen atonyu. ⁵ Ya hanat adiyu linglingon din tugun Apu Dios i dita'un i'imbabalena an alyonay, i'imbabale', adiyu ngohayon nadan panugun'u i da'yu. Ya hanat adi ayu mahkitan hi'on ihingal da'yu. ⁶ Te an namin nadan tatagun pohpohdo' an

imbilang'uh i'imbabale' ya gahin di titilgo' didah nadan ibahhawanda.

⁷ Ot hanat itpol ta'uy ligat te hidiyey ohah panugunan dita'u ya hidiye boy panginnilaan an ibilang dita'un hiyah imbabalena. Te umat hinadan a'ammod an mahapul an tugunonda nadan imbabaleda. ⁸ Ot athidin Apu Dios an tugunonan namin nadan i'imbabalena. Te onha adi dita'u tugunon i hiya ot bokon dita'uy immanung hi imbabalena.

Hanan Nahamad An Manugun I Dita'u

⁹ Hidin a'u"unga ta'u ya inabulut ta'uy panitilog nadan a'ammod ta'un dita'u. Ot maphodot boh on iyal'alanay e ta'u pangabulutan hinan aton Ama ta'uh ad abunyan an manitilog i dita'u ta way aton ta'un mi'tagun hiya. ¹⁰ Te hi Apu Dios ya nipto' an namin di atonan manitilog i dita'u ta wan mipaphod di pangat ta'u ta lo'tat ya umat ta'un hiya. Mu hanadan a'ammod ta'u ya hanadan nadadawoh i diday inatdan nanitilog i dita'uh din a'u"unga ta'u. ¹¹ Immannung an mahkitan ta'uh nan panugun Apu Dios. Mu hanadan mangabulut i diyen panuguna ya diday mipaphod di pangatna ya luminggop di punnomnomna. ¹² Ot da'yun kimapuy di pangulugna ya hanat pabikahonyuy punnomnomyu ta hi Apu Dios di pundinolanyu. ¹³ Ya hanat inaynayyun mangat hi maphod ta da'yuy pangitigan nadan ibbayun kimapuy di pangulugda ta adida inaynayun an iwalong mu ondaot ihamad di pangulugda.

Nadan Nat'onat'on An Tugun

¹⁴ Mahapul an atonyuy abalinanyun mi'hayyup hinadan ibbayun tatagu. Ya athidi bon gahin di atonyun namin di abalinanyun mangunud hinadan pohdon Apu Dios. Te udum hi algo ya hanadan nangat hinadan pohdonay manigon hiya. ¹⁵ Ya halipodpodonyu ta wan ma"id ha mangiwalong an mundinol hinan homo' Apu Dios. Te onha waha mangathidi ot alinah dumakolday mangiyunnud i hiya ta gumalat hi pumbahulanda i Apu Dios. ¹⁶ Ya halipodpodonyu bo ta ma"id ha mangat hi umipabain an umat hi mi'babai onu mi'lala'i. Ya tigonyu bo ta ma"id ha mungngoheh nan tugun Apu Dios an umat i Esau. Te hi Esau ya aggena binalol nan lebbengnan midat i hiya an panguluwan. Te gapuh inagangna ya inhukkatnah diyen boltanona i han anonah ohay pinnangan. ¹⁷ Ya innila ta'un adi madne ya pohdona mohpen alan hidiyen boltanona mu adi mo mabalin. Ta ta'on on lumuwaluwa ya adi mo nimpe mabalin hi alanah diyen mipaboltannot i hiya.

¹⁸ Maphod ta hay nanginnilaan ta'uh a'at Apu Dios ya adi umat hi nanginnilaan handidan a'ammod ta'u. Te dida'e ya eda dinawat nan tugunahdih nan nihaggon hinan billid hi ad Sinai an wahdi han mundalang an apuy ya han umipatakut an munhihillong an ahuk an nili'mut hidi ya mumpuwo'. ¹⁹ Ya wada bo han ma"adngol an gangoh di tangguyub ya han munhapit. Mu hidin dingngol nadan tataguh diyen munhapit ya nangintattakutda ta

numpahmo'da ta wan idinongnan humapit. ²⁰ Te nunhiglay takutdah nan imbagana an ma'id anu ha taguh mabalin hi mihaggon hidi te ta'on on ha animal hi umehdi ya mahapul an puntopadat mate. ²¹ Ya immannung an atatakut hidiyen tinigoda te ta'on on hi Moses ya inalinay munggayonggong hi takutna.

²² Mu dita'u'e ya adi athidiy ma'at hi panginilaan ta'u i Apu Dios te wa'et kimmulug ta'u ya niddum ta'uh nadan mundayaw hinan nahamad an billid hi ad Zion hidih ad Jerusalem. Mu hidiye ya bokon mo hitun lutay awadana te hi ad abunyan an boblen nan wadawada an Dios. Ta middum ta'un mi'yam'amlong hinadan linibun a'anghelna. ²³ Ya middum ta'u boh nadan imbilang Apu Dios hi papanguluwan an imbabalena an nitudo' di ngadandah ad abunyan ya ta'on on nadan tatagun imbilang Apu Dios hi nipto' di pangatdah din ataguda. Ta middum ta'u nimpén namin i Apu Dios an hiya nan munhumalyah atagutagu. ²⁴ Ya middum ta'u mo i Jesus an gapuh nan dalanan immayuh hidin natayatana ya nipa'annung nan balun hapit Apu Dios. Te ongal di niyatan nan dalan Jesus an adi umat hinan dalan handin hi Abel hidin nadne.

²⁵ Ot hanat donglonyu nadan mangibagbagah nan hapit Apu Dios. Te hidin nadne ya nadan agge nundongol hinadan nangibagbagah nan hapit Apu Dios ya nadusada. Ot namama mahan i dita'uh ad uwani hi'on adi ta'u unudon nan Imbabalena. ²⁶ Yaden hidin nadneh himmapitan Apu Dios hinan billid ya immalyog tun luta. Mu

hay imbaganah ad uwani ya alyonay, Lo'tat ya pidwo' an iwagot tun luta mu bokon mo tun luta ya abuh te ta'on on hi ad lagud.

²⁷ Hay pohdon naen alyon ya hay e adadagan ya ama"idan an namin di nawada ta ammuna nadan munnananong di a'atnay mabati.

²⁸ Ta hiya nan ongal di punhanaan ta'u i Apu Dios te adina pi'dadag nan e ta'u pi'hituwan. Ot hanat hiyay un'unudon ta'u ya dayawon ta'u. ²⁹ Te nunhiglay bungotna an umat hinan nunhiglan apuy an gumhob di dusan nadan adi umunud i hiya.

13

Hay Aton Ta'un Mangipa'amlong I Apu Dios

¹ Hanat ipatigo ta'uy pamhod ta'uh nadan ibba ta'un kimmulug. ² Ya wa'et wadaday mangilih humawwang hinan numpunhитуwan ta'u ya apngaon ta'u dida. Te alinah ma'at i dita'u din na'at i handidan a'ammod ta'u an aggeda innila ya anghel di udum hinadan inapngadan mangilida. ³ Ya adi ta'u linglingon an bumoddang hinadan nun'ibabalud an gapuh nanguluganda ta ay ta'u ni'ibalud an gapuh homo' ta'un dida. Ya nomnomnomon ta'u bo nadan mapalpaligat ta ay ta'u mi'ligat hinadan punligatanda.

⁴ Ya da'yu'en nangahawa ya mahapul an iyohhayuy pamhodyuh nan ahawayu ta adiyu iluktap onu adi ayu mangat hi udum an ababain te umannung an dusaon Apu Dios nan mangathidi.

⁵ Ya bokon bo hay pihhuy gagamgaman ta'u ituwen pi'taguwan ta'u ta adi ta'u unguhan nan wada i dita'u. Te hi Apu Dios ya inalinay adi dita'u inganuy ya adi dita'u taynan i hiya. ⁶ Ta hiya nan mabalin an mundinol ta'u i Apu Dios. Ot ta'on on nat'onat'on di ma'at i dita'u ya way ohaon alyonay, Hi Apu Dios di bumoddang i ha'on. Ot ta'on on nganney aton di tatagun ha'on ya adiya' tumakut. Te onda tagu ya abuh.

⁷ Ya adi ta'u bo linglingon din intuddun nadan namangulun nuntudtunduh hapit Apu Dios. Ya nomnomnomon ta'uy anahamad di pangulugda i Kristu hidin ataguda ta diday pangiyunnudan ta'u. ⁸ Te nan nahamad an a'at Jesu Kristu ya adi maluman. Te hiyah diye tuwaliy a'atnah din hopapna ya ta'on on hi ad uwani ya hi ingga'inggana. ⁹ Ya hanat adi ta'u bo unudon nadan dakol an tudtudu an adi miyunnudan hinan immannung an tudtudun Kristu. Te hay maphod hi aton ta wan mihamad di pangulug ya hay e pangidinolan hinan boddang Apu Dios an bokon nan pangunudan hinan tudtudun mipanggep hi mapaniyon makan. Te immannung an ma'id ha iboddang nan e pangunudan i danae. ¹⁰ Te hay kulugon ta'u ya hi Jesu Kristu di ni'nong i Apu Dios. Mu nadan manginaynayun an mangi'nong hi animal ya adi mabalin hi middumdah nadan ipaphod Apu Dios.

¹¹ Hay aton nan nabaktun padi ya iyena nan dalan nan animal hinan Kuwartun Apu Dios ta i'nongnah apakawanan di bahul di tatagu.

Mu nan adol diyen i'nongna ya ibata"anah nan numboblayanda ya ahina gobhon. ¹² Ya atbohdiy na'at i Jesu Kristu te impibata"andah nan boble ot ahida patayon ta hay dalanay nidawat i Apu Dios. Ta hiya moy nahamad hi ni'nong hi nunlinis hi tatagu ta way atondan middum i Apu Dios. ¹³ Ot hay maphod ya hi Jesus di pangidinlan ta'u ta bokon nan inunud ta'u ni'. Ya abuluton ta'u boy pumpaligatan ta'u an umat hinan inat Kristu. ¹⁴ Te hitun lutan awadan ta'uh ad uwani ya bokon hituy nanongnah iha"adan ta'u. Te hay gagamgaman ta'u ya nan nahamad an boblen e ta'u pi'hituwan hi pidwana. ¹⁵ Ot dita'un mangun'unud i Jesus ya hay i'nong ta'u i Apu Dios hi abigabigat ya nan e ta'u pangibagbagaan hinan anabaktuna. ¹⁶ Ya adi ta'u bo linglingon an mangat hi maphod ta hom'on ta'u nadan munhapul hi boddang te danaey umipa'amlong i Apu Dios hi i'nong ta'uh ad uwani.

¹⁷ Ya mahapul bon un'unudon ta'uy tungun nadan mangipangpangulu i dita'u ya mumpada"ul ta'un dida te diday bumoddang hi e umong'ongngalan di pangulug ta'u. Te udum hi algo ya umannung an mahmahan Apu Dios i dida nan inyukodnan dida an tamuda. Ta hiya nan un'unudon ta'u nimpe dida ta wan waday amlongdan mangat hinan tamuda. Te onha ngohayon ta'u dida ta humigadan mangat hinan tamuda ot mahmo' ta'u.

¹⁸ Ya ta'on on da'mi ya mahapul an idasalan da'mi ta way atonmin manginaynayun an mangat hinan ipatamun Apu Dios i da'mi ta wan ma'id ha ibahhawanmi. ¹⁹ Ya idasalana' ta wan

agagga ya mumbangngada' hinah awadanyu.

Hay Dasal Nan Nuntudo'

²⁰ Hi Apu Dios an alpuwan di linggop ya hiyay nangipa'annung hinan balun tugun ta minahuwanah Jesu Kristu an nangiyateh bahul ta'u ta numbalin hi na'abbaktun mumpapto' i dita'un paddungnay kalnerona. ²¹ Ot hay dasal'u ya hanat hi Apu Dios di mangdat hi abalanan ta'un mangat hinadan pohdonan aton ta'u. Ya hanat atona nadan umipa'amlong i hiya an pohdonan aton i dita'u an gapu i Jesu Kristu an hiya nan madayaw hi inggana. Amen.

Nan Dappuh Tuwen Tudo'

²² Hanat anusanyun i'iba an bahaon hituwen ho'dod an tudo'un da'yu te pinhod'un mihamad di pangulugyu. ²³ Ya pohdo' bon ipa'innila i da'yu an nilubus hi baludan hi ibba ta'un hi Timothy. Ot agagga'e ya umalihtu ya i'uyug'uh umaliya' hina. ²⁴ Ot hanat ipa'innilayuh nadan mangipangpangulu i da'yuhna an nomnomnomonmi dida ya an namin ayun kimmulug i Apu Dios hina. Ya ta'on on nadan i'iba ta'un i Italy ya alyonday nomnomnomon da'yu i dida.

²⁵ Ot hanat minaynayun nan homo' Apu Dios i dita'un namin.

Nan Hapit Apu Dios
Ifugao, Amganad: Nan Hapit Apu Dios Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ifugao, Amganad

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8a82f002-75c6-5d1c-87e7-2ca29bd67aec